

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 14.6.2004 61. vuosikerta Numero 2 Sivu 2

Suora linja tutkijalta yrittäjälle

Ilkka P. Laurila, tutkimusjohtaja, MTT

Hyvä lukija, Koetoiminta ja käytäntö -liite on 60-vuotias. Sen tarpeellisuutta eivät vuodet ole vähentäneet. Tässä numerossa tarkastellaan mennyttä ja tulevaa.

Liite perustettiin tärkeällä hetkellä. Sodan jälkeen elintarviketuotantoa oli kasvatettava nopeasti. Uusilla viljelymenetelmillä, lannoituksella, kalkituksella, kasvinsuojelulla ja ojituksella oli ratkaiseva merkitys kasvintuotannon tehostumisessa. Jalostus kehitti aiempaa satoisampia lajikkeita. Traktori korvasi hevosen. Leikkuupuimuri, sijoitus- ja kylvölannoituskone, kelasilppuri ja rehunsäilöntä otettiin käyttöön. Nyt kasvattaa suosiotaan suorakylvö.

1960-luvun lopussa puolella maidonlähettäjästä oli lypsykone, loput hankkivat sen 1970-luvulla. Sikalat, kanalat ja broilerinkasvattamot automatisoituivat, ja nyt yleistyvät lypsyrobotit. Jalostus on tukenut tuotantomenetelmien kehittymistä.

Uusien menetelmien omaksumisessa ammattilehdet ovat olleet ratkaisevassa asemassa. Koetoiminta ja käytäntö -liitteen alkaessa ilmestyä 1944 viljan keskisato oli vain runsas tonni hehtaarilta. Jos vuosi 2004 on tavanomainen, satotaso on melkein 3 500 kiloa hehtaarilta lukuun ottamatta ruista, jonka satotaso on noin 2 500 kiloa. Lehmien keskituotos on kasvanut vuoden 1950 noin 3 300 kilosta yli 7 000 kiloon.

Tämän liitteen kirjoituksista ilmenee, että tutkimuksen tekeminen on muuttunut ulkoisesti melkoisesti. Perusasiat ovat kuitenkin ennallaan. Tutkijan työ on aiempaan tietoon, ajatteluun, keskusteluun ja havaintoihin perustuvaa johtopäätösten tekoa. Tutkimus on luonteeltaan yhtä kansainvälistä kuin vaikkapa oopperataide. Tutkijan on pyrittävä vastaamaan oleellisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Tutkijalta edellytetään kykyä suuntautua riittävän nopeasti uusiin aiheisiin. Suunnan määräävät yhteiskunnan ja elinkeinoelämän muutokset. Mutta myös tutkijoilla on velvollisuus pyrkiä osaltaan ohjaamaan muutosta.

Koetoimintaa ja käytäntö haluaa olla lähellä viljelijän ja yrittäjän arkea myös tulevina vuosikymmeninä. Mitä on edessä? Iso asia on EU:n laajenemiseen ja muuhun kansainvälistymiseen kytkeytyvä elintarvikkeiden kaupan kasvu. Markkinat ovat yhä vähemmän kansalliset. Pidemmällä aikavälillä ilmastonmuutos muuttaa

elintarvikkeiden maailmanmarkkinoita, ja veden riittävydestä tulee yhä polttavampi kysymys. Uudet bioteknologiset menetelmät avaavat mahdollisuuksia elintarviketuotannon tehostamiseen. Keskustelua käydään ennen kaikkea geenimuunneltuja aineksia sisältävistä elintarvikkeista. Kuluttajien suhtautuminen niihin on arvoitus, kun tuotteita ei vielä ole kaupan hyllyllä.

Elintarviketaloutta kohtaavat muutokset ovat samanaikaisesti uhkia ja mahdollisuuksia. Tämä korostaa tutkimuksen merkitystä. Tutkimus edellyttää tiedon käyttäjien kuulemista. Tutkijat hankkivat palautetta esitelmätilaisuuksissa ja missä sitten liikkuvatkin. Palautetta kootaan myös asiakaskyselyillä ja kutsumalla tiedon käyttäjiä pohjustamaan tutkimussuunnittelua.

Hyvä lukija, huomaa, että Koetoiminta ja käytäntö -liitteen kirjoitusten perässä on tutkijoiden yhteystiedot. Tutkijat ottavat mielihyvin vastaan kommentteja ja ehdotuksia tutkimusaiheista.

Lisätietoja: ilkka.p.laurila@mtt.fi
(03) 4188 2230